

De LPW-krant

Opgesteld om belangrijke en belangeloze berichten van en over de Limburgse Plantenwerkgroep te melden

Samenstelling Bert Berten

November 2010

In dit nummer

- 1 **Werkvergadering voor alle plantenwerkgroepen**
- 2 **Bijzondere soorten**

26/11 etentje in het Koetshuis in Bokrijk

---

20 november 2010 - Werkvergadering voor alle plantenliefhebbers in Limburg

9.30u Het Groene Huis

Alle plantenwerkgroepen (SAP- plantenwerkgroep Voeren – Slobkousjes-LPW en anderen) maar ook elkeen, geïnteresseerd in inventarisatie van planten, is welkom op deze gezamenlijke vergadering.

Agenda:

- Korte terugblik op 2010 (excursies, vondsten)
- Stand van zaken nieuwe LIKONA-website
- Voorbereiding kalender(s) 2011
- Contactdag 2011
- Afspraken met de andere plantenwerkgroepen
- Wat nieuws van Bryolim
- Naar een nieuwe plantenatlas (inventarisatiegraad 1993-2010, een eerste ideeënuitswisseling)?

We kijken ook eens samen naar de nieuwe invoermogelijkheden van **Florabank** en de **nieuwe website** "Aliens plants in Belgium" – met determinatiesleutels – over **adventieven**.

26 november 2010 – Gezellig samenzijn

18.00u Koetshuis Bokrijk

De aanwezigen van vorig jaar zullen het zeker beamen: het eten in het Koetshuis was super lekker en het gezelschap zeer aangenaam.

Ook dit jaar is iedereen welkom voor een gezellig etentje in het Koetshuis als mooie afsluiting van ons seizoen.

Als je er graag bij bent, stuur Bert een mailtje op: bert.berten@telenet.be

ten laatste op 20/11.

Het menu was bij het ter perse gaan van deze krant nog niet bekend. Ook voor de vegetariërs wordt lekker gekookt.

15 januari 2011 – LIKONA contactdag

De LIKONA-contactdag gaat dit jaar weer door in de gebouwen van UHasselt-campus Diepenbeek.

Foto: Rutger Barendse

Bijzondere vondsten in 2010

Een volledig overzicht van de bijzondere vondsten krijg je tijdens de LIKONA-contactdag van 15 januari 2011

Hieronder vind je alvast enkele smaakmakers. Heb je trouwens nog bijzonderheden te melden. Laat dat dan weten via bert.bernten@telenet.be

SAP-clubje, LPW

Slangenwortel (*Calla palustris*) aan de St-Jansvijvers

Wijdbloeiende rus (*Juncus tenageia*) op de randen van de poelen in Bolderberg.

Waarnemingen van Rutger Barendse

Knikbloem (*Chondrilla juncea*), Melige en Vlokkige toorts (*Verbascum lychnitis* en *pulverulentum*): op de terril van Waterschei

Typha laxmannii deze kleine lisdodde werd waargenomen in Lanaken

Polygonum arenarium in Rekem

Andere bijzondere vondsten

Molinia arundinaceae: een heel hoog pijpenstrootje met brede bladeren is gevonden in het Stamprooierbroek door Luc Vanoppen.

Bijenorchis (*Ophrys apifera*) dook onverwacht op in het bijzondere graslandje in Sint-Truiden.

Bokkenorchis (*Himantoglossum hircinum*) en Vreemde ereprijs (*Veronica peregrina*) werd door Jean Vangrinsven en Frans Verstraeten gevonden in de vallei van de Maas. Andere soorten die er ook werden gevonden door Filip Verloove, Rutger, Bert en Cécile zijn: *Conyza sumatrensis*, *Conyza bonariensis*, *Rumex maritimus*, *Cyperus fuscus*, *Plantago arenaria*, *Cannabis sativa*, *Parietaria judacea*, *Lobularia maritima*, *Melilotus indicus*, *Barbarea stricta*, *Oenothera rubricalyx*, *Medicago polymorpha*.

Kleine kattestaart (*Lythrum hyssopifolia*) en Dwergbloem (*Centunculus minimus*) aan de oevers van de Maas door Kris Van Looy (INBO)

Canadese vlier (*Sambucus canadensis*) in het westelijk vijvergebied van Bokrijk.

Lage cyperzegge (*Carex bohémica*) werd door Bert Berten en Cecile Nagels gevonden in de vijvers van Bokrijk. Een soort die sinds 1890-1910 niet meer heeft waargenomen. Door het droogzetten van de vijvers konden meerdere plantjes weer ontkiemen. Dat is goed nieuws voor de vijvers van Midden-Limburg.

Foto: Luc Crevecoeur

In Memoriam

Leo Andriessen

Op zaterdag 27 juli 2010 overleed Leo Andriessen, echtgenoot van mevrouw Ectors, vader van Ward en An, grootvader en weledele vriend van Robbe.

Leo had vele kwaliteiten en interesses: dat heeft Ward heel mooi verteld tijdens de uitvaartplechtigheid voor zijn vader.

Wij kennen Leo vooral als de helft van het befaamde duo Leo en Cécile, dat in het wereldje van de botanisten en bryologen bekend is omwille van hun zeer goede kennis van de hogere planten en vooral de mossen. Met hun talrijke vondsten hebben beiden een belangrijke bijdrage geleverd aan de kennis over de verspreiding van planten en mossen in Limburg, maar ook elders in Vlaanderen.

Door Leo's kennis over planten en mossen staat hij zeer hoog aangeschreven bij botanisten, bryologen en andere onderzoekers. Hij werd zeer frequent uitgenodigd om naar bepaalde soorten te komen kijken en hierover zijn mening te geven.

Nochtans is Leo een germanist van opleiding. In de jaren 70 wilde hij meer weten van planten en kwam hij in contact met Bert Berten, destijds werkzaam op het LISEC.

Leo nam zijn collega Cécile onder de arm en op de vrije momenten van school gingen ze op terrein op zoek naar al het schoons dat Limburg aan planten te bieden heeft. Leo was bijzonder geïnteresseerd in waterplanten, want maar weinigen gaan in het water om te kijken wat er groeit en bloeit. Terwijl iedereen met gewone rubberen laarzen rondloopt, kocht Leo een stel lieslaarzen en vanaf dan was geen enkele plas meer onbekend terrein voor Leo. Dit resulteerde in de jaren 80 in een aantal wetenschappelijke artikels in Dumortiera.

Leo's kennis over planten groeide enorm snel. Leo heeft naast Bert, zòveel gegevens over de Limburgse flora verzameld dat het mogelijk werd om in 1993 een Limburgse plantenatlas uit te geven. Dat was uniek in Vlaanderen.

Na de hogere planten begon Leo zich toe te leggen op mossen. Een zeer moeilijke groep, omdat voor een correcte determinatie vaak microscopisch werk nodig is. Daarvoor schrok Leo niet terug, hoe groter de uitdaging, hoe liever hij het had.

Snel waren ook de mossen geen geheim meer voor hem. Leo werd een zeer goede bryoloog. Over hun vondst van *Aneura maxima*, een zeer zeldzaam levermos, publiceerden Leo en enkele andere bryologen in 1995 zelfs een artikel in het befaamde Engelse *Journal of Bryology*. Na de mossen werden de adventieven de nieuwe "dada" van Leo. Hij snuisterde zelfs in de potten in plantenkwekerijen, op zoek naar nieuwe soorten. De laatste jaren werden veel nieuwe soorten door Leo gevonden. Leo ging ook graag mee met de Limburgse plantenwerkgroepen. De verwachtingen van de groep waren dan wat hoger gespannen, want een bijzondere vondst was niet uitgesloten. Soms kwam de leermeester in Leo naar boven en dan legde hij met hand en tand de verschillen uit waarop moest worden gelet.

Met z'n allen hebben we heel hard gehoopt dat Leo zijn ziekte zou overwinnen, maar het heeft niet mogen zijn. Voor het wereldje van de botanisten en bryologen is het heengaan van Leo een heel groot verlies. Wij wensen in de eerste plaats zijn familie, maar ook zijn "veldpartner" Cécile heel veel moed en sterkte in de verwerking van hun verdriet.

